

**НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ІНСТИТУТ РУКОПИСУ**

**БАЛАБАЙ ВОЛОДИМИР ІВАНОВИЧ (1922–2014) –
ІСТОРИК, КРАЄЗНАВЕЦЬ**

ФОНД № 449

**ОПИС № 1
справ постійного зберігання
за 1923–2004 рр.**

Київ 2023

Зміст
опису № 1 фонду № 449

№ з/п	Назви розділів	од. зб.	аркуш
	Зміст		2
	ПЕРЕДМОВА		3–4
	Історико-біографічна довідка про фондоутворювача		3
	Відомості про історію фонду		3
	Характеристика фонду		4
1	Документи наукової та творчої діяльності, підготовчі матеріали до них	1–12	5–7
2	Відгуки на праці Балабая Володимира Івановича	13–14	7
3	Листування	15–33	7–11
3.1.	Адресати	15	7
3.2.	Кореспонденти	16–33	7–11
4	Документи інших осіб	34–36	11–12
	Іменний покажчик		13
	Географічний покажчик		14

ПЕРЕДМОВА

Історико-біографічна довідка про фондоутворювача

Балабай Володимир Іванович народився 19 червня 1922 року в м. Ічні, Чернігівської області. В Ічні закінчив середню школу. У 1941 році закінчив військове училище, за фахом артилерист-зенітник. Служив у гірській артилерії Нагірного Карабаху. Був поранений. Пройшов весь фронт до 1945 року. У 1948 році звільнений в запас, в чині старшого лейтенанта.

У 1954 році закінчив історичний факультет Київського педагогічного інституту ім. Горького. Працював на педагогічній і партійній роботі в Ічні до 1972 року. Добровільно відмовився від партійного квитка комуніста.

Працював оператором газифікованих котелень у Вінниці, Києві, Прилуках.

В кінці 50-х років ХХ ст. став займатись краєзнавством. Брав участь у створенні Ічнянського історико-краєзнавчого музею. Краєзнавчі дослідження Володимира Івановича друкували в республіканських, обласних журналах, в районних газетах Ічні та Баришівки, що на Київщині.

У 2004 році вийшла друком книга Володимира Івановича «На землі Ічнянській», 1 екземпляр переданий в дар Інституту рукопису.

Помер Володимир Іванович 25 грудня 2014 року.

Відомості про історію фонду

Архівні документи Володимира Івановича Балабая надійшли в дар до Інституту рукопису НБУВ 22 листопада 2010 року через Шаповаленка Олега-Аріма Івановича (Акт приймання-передавання № 4 від 22.11.2010 р., заява від Балабая В. І., розписка надана Шаповаленку О-А. І.). У 2022 році з них був сформований особовий архівний фонд В.І. Балабая (ф. 449).

Науково-технічне опрацювання фонду № 449 та опис фонду виконані молодшим науковим співробітником Інституту рукопису Л.С. Щербою у 2022–2023 рр.

Характеристика фонду

Загальний обсяг фонду складає 36 од. зб. Крайні дати фонду 1923–2004 рр.

Під час науково-технічного опрацювання документів, які склали опис № 1 фонду № 449, були виділені такі основні групи: документи наукової та творчої діяльності, підготовчі матеріали до них; відгуки на праці В. І. Балабая; листування; документи інших осіб.

Документи наукової та творчої діяльності, підготовчі матеріали до них складає праця В. І. Балабая «Історія Ічнянщини», іменний та географічний покажчик до книги «На землі Ічнянській», матеріали до історії Ічні, джерела і посилання на архівні та опубліковані джерела.

Відгуки на праці Балабая В. І. репрезентовані відгуками Хоменко М. М. на працю «Історія Ічнянщини» та Горлача Л. [Н]. на працю «На землі Ічнянській».

Листування представлене листом Балабая В. І. до Шаповаленка О. І.; листами головного редактора і завідувача редакції журналу «Вопросы истории» видавництва «Правда» Панкратової [А]. М. та Борисова Л. []; співробітника музею Ленінградського академічного театру опери і балету ім. С. М. Кірова Сахарова [А]. [Н].; кореспондентів Кагарлицького М. Ф., Качуровського І. [], Крижанівського С. А., Лучицької А. Б., Порудоминського [В]. [], Семенця М. В., Спаського І. Г., Тимошенко Ю. [В]., Шевченка В. Ф., Шутоя В. Є.

До розділу **документи інших осіб** увійшли: лист Качуровського І. [] до Карпенко Л. [], відомості про гончарські кахлі Чернігівщини Спаської Є. [Ю]. та чотири відбитки праць Шутоя В. Є.

До опису додаються **покажчики**: іменний та географічний.

Молодший науковий співробітник
відділу фондів рукописної спадщини
Інституту рукопису НБУВ

Л. С. Щерба

Національна бібліотека
України ім. В. І. Вернадського
Інститут рукопису
м. Київ

ЗАТВЕРДЖУЮ :
Директор ІР НБУВ
_____ О.П. Степченко
« _____ » _____ 20__ р.

Фонд № 449
Опис № 1
справ постійного зберігання
за 1923–2004 рр.

№ з/п	Заголовок справи	Дата	Кількість аркушів	Примітки
1	2	3	4	5
1. Документи наукової та творчої діяльності, підготовчі матеріали до них				
1	[Балабай] [Володимир] [Іванович]. Історія Ічнянщини. [Монографія]. м. [Ніжин]. Комп'ютерний друк з правками.	[2004] р.	162	
2	Балабай Володимир Іванович. На землі Ічнянській. Іменний покажчик. м. Ніжин. Комп'ютерний друк з правками.	2004 р.	24	
3	Балабай Володимир Іванович. На землі Ічнянській. Географічний покажчик. м. Ніжин. Комп'ютерний друк з правками.	2004 р.	8	
4	Балабай В[олодимир] І[ванович]. Матеріали до історії Ічні. м. []. Зошит. Автограф. Чорнило.	1 січня 1970 р.	61	

5	[Балабай] [Володимир] [Іванович]. Матеріали до історії Ічні. м. []. Машинопис з правками.	[] р.	90	
6	[Балабай] [Володимир] [Іванович]. Матеріали до історії Ічні періоду 1917–1920 рр. м. []. Зошит. Автограф. Чорнило.	[] р.	31	
7	[Балабай] [Володимир] [Іванович]. Матеріали до історії Ічні. м. []. Зошит № 1. Автограф. Чорнило.	[] р.	21	
8	[Балабай] [Володимир] [Іванович]. Матеріали до історії Ічнянщини. м. []. Зошит № 2. Автограф. Чорнило.	[] р.	12	
9	[Балабай] [Володимир] [Іванович]. Матеріали до історії Ічні. м. []. Зошит № 3. Автограф. Чорнило.	[] р.	13	
10	[Балабай] [Володимир] [Іванович]. Матеріали до історії Ічні. м. []. Зошит № 4. Автограф. Чорнило.	[] р.	12	

11	[Балабай] [Володимир] [Іванович]. Джерела. м. []. Зошит № 5 + 6. Автограф. Чорнило.	[] р.	5	
12	[Балабай] [Володимир] [Іванович]. Період революції, громадянської війни, НЕПУ до 1948 року. Посилання на архівні та опубліковані джерела. м. []. Автограф.	[] р.	3	
2. Відгуки на праці Балабая Володимира Івановича				
13	Горlach Леонід [Никифорович]. На землі Ічнянській. [Відгук на однойменну працю]. м. Київ. Комп'ютерний друк. Примітки: є примітка рукою [Балабая] [Володимира] [Івановича].	2004 р.	1	
14	Хоменко М[] М[]. Відгук на працю «Історія Ічнянщини». м. []. Авторизований комп'ютер. друк. Примітки: є дописка-автограф [Балабая] [Володимира] [Івановича].	[] р.	1	
3. Листування				
3.1. Адресати				
15	Балабай [Володимир] [Іванович] – Шаповаленку Олега Івановичу. Лист з приводу статті про козацьку Ічню. м. Київ. Автограф.	28 серпня [2008] р.	3 + конверт	

3.2. Кореспонденти

16	<p>Видавництво «Правда», журнал «Вопросы истории», головний редактор Панкратова [А] М[] – Балабаю В[олодимиру] І[вановичу].</p> <p>Лист про художника Іванова О. І. З м. Москви до м. Ічні.</p> <p>Авторизований машинопис на бланку.</p> <p>Рос. мовою.</p> <p>Примітки: на звороті листа наклеєний аркуш з поясненнями [Балабая] [Володимира] [Івановича] про пов'язані події, які відбувались в його житті. Автограф.</p>	10 грудня 1954 р.	1 + конверт	
17	<p>Видавництво «Правда», журнал «Вопросы истории», завідувач редакції Борисов Л[] [] – Балабаю В[олодимиру] І[вановичу].</p> <p>Лист з проханням повідомити адресу Шутого В. Є. З м. Москви до м. Ічні.</p> <p>Авторизований машинопис на бланку. Рос. мовою.</p>	16 березня 1959 р.	1	
18	<p>Кагарлицький Микола Ф [] – Балабаю Володимиру Івановичу.</p> <p>Лист з біографічними довідками родини Семенець. м. Київ.</p> <p>Машинопис з правками.</p>	[9 травня 2009] р.	2 + конверт	
19	<p>Качуро[вський] Ігор [] – [Балабаю] Володимиру Івановичу.</p> <p>Лист про родину Семенців. м.[].</p> <p>Авторизований машинопис.</p> <p>Додаток: ксерокопія групового фото.</p>	28 березня 2009 р.	1	

20	Крижанівський Степан Андрійович – Балабаю Володимиру Івановичу. Лист з приводу статті Балабая Володимира «З скарбниці життя...». З м. Києва до с. Морозівки. Авторизований машинопис.	24 березня 1991 р.	1 + конверт	
21	Ленінградський державний ордена Леніна академічний театр опери і балету ім. С. М. Кірова, співробітник музею Сахарова [А] [Н] – Балабаю Володимиру Івановичу. Лист з приводу збереження в театрі архіву Горленко-Долиної М. А. З м. Ленінграда до м. Ічні. Авторизований машинопис на бланку. Рос. мовою.	19 квітня 1969 р.	1 + конверт	
22	Лучицька Анжеліна Болеславівна – Балабаю Володимиру Івановичу. Лист про сім'ю Оршанових-Лучицьких, які працювали в Чернівецькому театрі. З м. Вільнюса до м. Ічні. Авторизований машинопис з правками. Примітки: є постскриптум рукою Тося Володимира Федотовича	28 червня 1969 р.	2 + конверт	
23	Порудоминський В[олодимир] [] – Балабаю Володимиру Івановичу. Лист з проханням надіслати свої книги. З м. Москви до м. Ічні. Машинопис. Рос. мовою. Примітки: 2-й арк. чистий.	16 березня 1972 р.	2 + конверт	

24	Порудоминський В[олодимир] [] – [Балабаю] Володимиру Івановичу. Лист з проханням надіслати свої книги. З м. Москви до м. [Ічні]. Авторизований машинопис. Рос. мовою.	[] р.	1	
25	Семенець Михайло Васильович – Балабаю Володимиру Івановичу. Лист з приводу сім'ї Семенців. З Каліфорнії до м. Києва. Авторизований машинопис.	19 березня 2009 р.	3 + конверт	
26	Спаський І[ван] Г[] – Балабаю Володимиру Івановичу. Лист з проханням надіслати фото монет. З м. Ленінграда до м. Ічні. Авторизований машинопис. Рос. мовою.	28 лютого 1970 р.	2 + конверт	
27	Спаський І[ван] Г[] – Балабаю Володимиру Івановичу. Лист про історичну довідку Чернігівщини. З м. Ленінграда до м. Ічні. Авторизований машинопис. Рос. мовою.	12 березня 1970 р.	1 + конверт	
28	Тимошенко Юлія [Володимирівна] – Балабаю Володимиру Івановичу. Предвиборча програма. м. Київ. Авторизований друк. Ксерокопія.	[літо 2000] р.	2 + конверт	
29	Шевченко Віталій [Федорович] – Балабаю Володимиру Івановичу. Лист з проханням надати згоду на	14 лютого 2000 р.	1 + конверт	

	опублікування в газеті історичних довідок з історії Ічні. м. Ічня, м. Київ. Авторизований друк на бланку народного депутата України.			
30	Шевченко Віталій [Федорович] – Балабаю Володимирі Івановичу. Лист про історичні довідки м. Ічні. м. Київ. Автограф на бланку народного депутата України.	5 березня 2000 р.	1 + конверт	
31	Шутой В[] [Є] – Балабаю Володимирі Івановичу. Лист з приводу історичних довідок. З м. Москви до м. [Ічні]. Автограф. Рос. мовою.	18 квітня 1959 р	3	
32	Шутой В[] [Є] – Балабаю Володимирі Івановичу. Лист з приводу історичних довідок. З м. Москви до м. [Ічні]. Автограф. Рос. мовою.	[] жовтня 1961 р.	1	
33	Шутой В[] Є[] – Балабаю Володимирі Івановичу. Лист з приводу історичних довідок. м. Москви до м. Ічні. Автограф. Рос. мовою.	18 грудня 1961 р.	1 + конверт	
4. Документи інших осіб				
34	Качуровський І[гор] [] – Карпенко [Любові] [].	1 жовтня 2008 р.	1	

	Лист про родину Семенців. м. []. Машинопис.			
35	Спаська Є[вгенія] [Юріївна]. Ічня. «Сведения о гончарах». м. [Москва]. Автограф. Чорнило. Рос. мовою.	26–29 серпня 1923 р.	4	
36	Шутой В[] Є[]. 1) «Канун освободительной войны украинского народа 1648–1654 гг.» // «Исторические записки». 1954 р. Т. 46. С. 230–277. 2) «Політика російського уряду на Україні в період зимової кампанії 1708–1709 років» // «250 років Полтавської битви (1709–1959 рр.)» / Академія Наук Української РСР. 1959 р. С. 86–104. 3) «Позиция Турции в годы Северной войны 1700–1709 гг.» // «Полтавская победа» / Институт слав’яновзнавства АН СРСР. М. 1959 р. С. 103–162. 4) «О письмах населения Украины русскому правительству в связи с изменой Мазепы (1708 г.)» // «История СССР» / Академія наук СРСР. 1961 р. № 2. С. 163–170. Чотири окремі відбитки, останній з дарчим написом Балабаю В. І. Укр. та рос. мовами.	1954–1961 рр.	69 (24 + 10 + 30 + 5)	

Всього до опису внесено **36 (тридцять шість)** од. зб. від **№ 1** до **№ 36**, пропущених та вилучених немає.

Укладач опису:
Молодший науковий співробітник
відділу фондів рукописної спадщини
Інституту рукопису НБУВ

Л. С. Щерба

СХВАЛЕНО:
Протокол ЕК ІР НБУВ
«10» квітня 2023 р. № 1

Прийнято на постійне зберігання **36 (тридцять шість)** од. зб. від **№ 1** до **№ 36**, пропущених та вилучених немає.

Директор Інституту
рукопису НБУВ
«__» _____ 2023 р.

О. П. Степченко

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

Борисов Л. 17
Горлач Л. [Н]. 14
Горленко-Долина М. А. 21
Іванов О. І. 16
Кагарлицький М. Ф. 18
Карпенко Л. 34
Качуровський І. 19, 34
Кіров С. М. 21
Крижанівський С. А. 20
Лучицька А. Б. 22
Мазепа [Іван] (гетьман України) 36
Оршанові-Лучицькі (родина) 22
Панкратова [А]. М. 16
Порудоминський [В]. 23, 24
Сахарова [А]. [Н]. 21
Семенець М. В. 18, 25
Семенець, Семенці (родина) 18, 19, 25
Спаська Є. [Ю]. 35
Спаський І. Г. 26, 27
Тимошенко Ю. [В]. 28
Тось В.Ф. 22
Хоменко М. М. 13
Шаповаленко О. І. 15
Шевченко В. Ф. 29, 30
Шутой В. [Є]. 17, 31, 32, 33, 36

ГЕОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

Вільнюс, м. (Литовська Республіка) 22

Ічня, м. (Чернігівська обл., Прилуцький р-н) 4, 5, 6, 7, 9, 10, 15, 16, 17, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 30

Ічнянщина (колишній район, розташований у південно-східній частині Чернігівської області) 1, 2, 3, 8, 13, 14

Каліфорнія, штат (США) 25

Київ, м. 14, 15, 18, 20, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 32, 35

Ленінград, м. (нині м. Санкт-Петербург, Росія) 21, 26, 27

Морозівка, с. (Київська обл., Баришівський р-н) 20

Москва, м. (Росія) 16, 17, 23, 24, 31, 32, 33, 35, 36

Ніжин, м. (Чернігівська обл.) 1, 2, 3

Чернігівщина (історико-географічний регіон у північно-східній частині України) 27